

gruppe eksperter, der skal studere virkningerne af en eventuel anvendelse af kemiske og biologiske midler i krig. Når jeg tænker på den udmærkede måde, på hvilken generalsekretæren med bistand af eksperter udførte den tilsvarende opgave med hensyn til virkningerne af den eventuelle anvendelse af kernevåben, nærer jeg tillid til, at vi kan forvente en beretning, som vil åbne offentlighedens øjne for de enorme farer, der følger med udviklingen af biologiske og kemiske våben, og vil pege på det påtrængende behov for at standse produktionen af sådanne våben. Af de grunde, jeg har nævnt, er Danmark blandt medforslagsstillerne til det af Polen og en række andre lande fremlagte resolutionsforslag.

Samtidig med, at jeg vender tilbage til generalsekretærens rapport om kernevåben, er jeg glad for at kunne meddele, at rapporten er blevet oversat til dansk og offentliggjort i Danmark i overensstemmelse med rekommendationerne i resolution 2342 (XXII).

Jeg kommer nu til spørgsmålet om våbenoverførsler og benytter denne lejlighed til at fremsætte det af Island, Malta, Norge og Danmark fremlagte resolutionsforslag.

Resolutionsudkastet følger de synspunkter, som der blev givet udtryk for under den 22. FN-samling af Danmarks tidligere stats- og udenrigsminister, som i sin erklæring i september 1967 under generaldebatten sagde:

„Den danske regering mener, at en international aftale om begrænsning i handelen med konventionelle våben ville være højst gavnlig. Dette mål kan ikke nås i en nærmere fremtid, men en aftale om udveksling af oplysninger gennem et FN-organ vedrørende den internationale handel med konventionelle våben kunne være et nyttigt skridt. Med henblik herpå kunne generalsekretæren forhøre sig i alle medlemslande og rapportere disses synspunkter til 23. Generalforsamling.“

Da nedrustningsspørgsmålene kun blev summarisk behandlet under sidste års samling, anså den danske delegation det for uhensigtsmæssigt at påføre dette udvalgs diskussioner om nedrustning et ekstra problem, som, skønt det ikke var fuldstændig fremmed for udvalget, ikke tidligere havde

været genstand for indgående debat i udvalget.

Forslagsstillerne føler imidlertid, at våbenoverførslerne på grund af deres indflydelse på sikkerheden og deres økonomiske virkninger er af så afgørende betydning for medlemmerne af De forenede Nationer, at vi bør være mere opmærksomme over for de følger, som våbenoverførslerne medfører for international fred og sikkerhed. I overensstemmelse hermed bragte den danske udenrigsminister igen spørgsmålet om registrering af våbenoverførsler frem i sin erklæring den 8. oktober 1968 i generaldebatten.

Forslagsstillerne erkender, at de politiske og praktiske problemer, der er forbundet med registrering, er så mange og så komplekse, at en øjeblikkelig etablering af et registreringsarrangement, hvor ønskeligt det end måtte være, ikke vil være mulig uden omhyggelig forberedelse.

Som medlemmerne af dette udvalg vil vide, er registreringstanken ikke ny. Men besynderlig nok synes risici'ene i forbindelse med våbenoverførsler at have vakt mindre interesse efter den anden verdenskrig, end de gjorde i mellemkrigsperioden. Dette skyldes måske den omstændighed, at handelen med våben dengang i meget højere grad end i dag var i hænderne på private producenter og ikke undergivet den grad af regeringskontrol, som den er nu. I adskillige år offentliggjorde Folkeforbundet en statistisk årbog om handelen med våben og ammunition, som efter den tids målestok indeholdt detaljerede oplysninger om landenes import og eksport af våben og ammunition. Vi er helt klare over, at registreringstanken fra mellemkrigstiden ikke kan overføres til verden af i dag med dens langt mere sammensatte politiske og teknologiske problemer, med mindre alle stater yder deres aktive bistand til etablering af et registreringsarrangement.

Ved formuleringen af resolutionsudkastet havde vi derfor to formål for øje: at formulere forslaget på en sådan måde, at det største antal af medlemsstater kunne forventes at acceptere det bagved liggende sigte, og at sætte alle medlemsstater i stand til gennem den procedure, der fremgår af resolutionsudkastet, at bistå med at skabe et registreringsarrangement, som samtidig